

Nr 762

Av herrar **Nordgren** och **Petersson**, *angående fondbildningen inom den allmänna försäkringen.*

(Lika lydande med motion nr 606 i Första kammaren)

ATP-avgiftsuttaget är för närvarande fastställt genom riksdagsbeslut t. o. m. år 1969. Riksdagen kan under år 1968 förväntas få ta ställning till avgiftsuttaget för den femårsperiod som börjar 1970.

1965 års långtidsutredning innefattade vissa kalkyler över AP-fondernas samhällsekonomiska betydelse. En väsentligt mer ingående belysning av dessa förhållanden kan väntas föreligga inom kort, då professor Börje Kraghs utredning i frågan publicerats. Ytterligare underlag kommer att föreligga i och med att riksförsäkringsverket sannolikt under våren framlägger beräkningar och förslag till grund för riksdagens ställningstagande beträffande ATP-avgiftens framtida utveckling.

AP-fonderna kan vid utgången av år 1969 förväntas uppgå till sammanlagt 25 å 30 miljarder kronor. Mot bakgrunden härav anser vi det angeläget att statsmakterna — innan ATP-avgiftens storlek för nästa femårsperiod fastställs — som en komplettering till det statistiska utredningsmaterial, vilket kan väntas komma fram under det närmaste året, från principiella utgångspunkter utreder vilken storlek en s. k. "buffertfond" på längre sikt bör ges.

Med buffertfond avses den vid en viss avgiftsprocent erforderliga fondbildningen för att — med förekommande variationer i relationen mellan avgiftsinbetalningens och pensionsutbetalningens till följd av förändrade konjunkturrella och demografiska förhållanden — full säkerhet skall uppnås beträffande systemets möjligheter att fullgöra sina förpliktelser till försäkringstagarna. Det kan ifrågasättas om inte AP-fonderna redan under 1969 kommer att nå den nivå, som är tillräcklig härför även på mycket lång sikt.

Storleken av tänkbara demografiska förskjutningar och konjunkturrella påfrestningar torde kräva ytterligare utredning. Nativitetsutvecklingen i vårt land har visat sig fluktuera på ett sätt som måste få betydelse för förhållandet mellan antalet aktiva och passiva inom ATP-systemet under det närmaste halvsekle. Konjunkturerna kan variera, inte endast i form av förändringar i sysselsättningsgraden utan även i form av mer långsiktiga variationer i stegringstakten av produktionen

per arbetstimme. Skiftningar i produktivitetsutvecklingen i överensstämmelse med de senaste decenniernas förändringar kan också väntas leda till variationer i relationen mellan avgiftsbetalningar och pensionsutbetalningar i ATP-systemet. Ett annat exempel på konjunkturella faktorer är fluktuationer i realräntan. Dessa och liknande omständigheter utgör motiv för en viss fondbildning.

I nuvarande läge synes det befogat att ytterligare komplettera det utredningsmaterial, som kan väntas ligga till grund för ställningstaganden av 1968 års riksdag beträffande storleken av ATP-avgiftsuttaget under den femårsperiod, som börjar år 1970. Denna komplettering bör avse en principiell belysning av den ur olika synpunkter på lång sikt erforderliga storleken av en "buffertfond" för att ATP-systemet — med bibehållande av avgiftsuttaget på viss konstant nivå — skall kunna möta påfrestningar av bl. a. ovan angiven karaktär.

Med hänvisning till ovan anförda synpunkter hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en undersökning av den ur olika synpunkter erforderliga fondbildningen inom ATP-systemet med hänsyn till främst inverkan från konjunkturella och demografiska förändringar i samhället.

Stockholm den 26 januari 1967

Hans Nordgren (h)

Per Petersson (h)
